

LEBRIS

We know
books

Părinți IMPLICATI

PĂRINȚII ȘI COPIII
ÎNVAȚĂ ÎMPREUNĂ

Garry Burnett și Kay Jarvis

Traducere de Roland Mathias Schenn

<i>Aprecieri legate de prezenta lucrare</i>	IX
<i>Mulțumiri</i>	XI
<i>Cuvânt înainte</i>	XIII
<i>Introducere</i>	XV

Partea I. Concepții legate de gândire – reflecții asupra modului în care părinții pot sprijini învățarea

Capitolul 1. Dezvoltarea încrederii și a respectului de sine	3
Ce anume determină succesul?	3
Cum facem față insucceselor – creșterea nivelului de așteptare ...	11
Momente magice	16
Capitolul 2. Comunicarea eficientă	19
În pragul adolescenței	20
Ascultarea eficientă	21
Relații și neînțelegeri	23
Aspecte legate de întrebări	27
Cum facem față jargonului	29
Întrebări de adresat profesorilor	31
Capitolul 3. Condițiile adecvate pentru învățare	33
Câteva idei legate de un mediu în care se poate învăța în mod eficient.....	33
Capitolul 4. Formarea unui creier mai sănătos pentru învățare	37
Pentru un creier sănătos.....	42
Formarea unui creier sănătos – listă	43

Partea a II-a. Să învățăm despre învățare.

Strategii care pot fi aplicate de către părinți

Capitolul 5. Mind Mapping	47
Primii pași în Mind Mapping	49
Utilitatea schemelor Mind Maps	50
Capitolul 6. Stiluri de învățare	53
Stilurile de învățare „preferate”	53
Care este cel mai bun stil de învățare?.....	54
Evaluati stilul dumneavoastră de învățare	55
Cum îmi pot ajuta copilul?	56

Capitolul 7. Inteligența multiplă	59
Să înțelegem ce este inteligența.....	59
Ce este inteligența multiplă?.....	60
Să folosim tipurile de inteligență de care dispunem pentru a învăța.....	65
Capitolul 8. Rezolvarea problemelor	71
Îmbunătățirea abilităților de învățare ale copilului dumneavoastră.....	71
Ce înseamnă „rezolvarea problemelor”?.....	71
Care este problema? Analiza și sinteza.....	72
Secvențierea, respectiv rezolvarea problemelor prin dispunerea lucrurilor în ordine.....	82
Formularea de idei noi – formularea de ipoteze.....	87
Stabilirea priorităților – selectarea informațiilor relevante.....	91
Selectarea informațiilor relevante dintr-un text.....	93
Un mod mai eficient de a citi – „DIAL”.....	94
Comparațiile.....	100
Utilizarea abilităților legate de rezolvarea problemelor în diverse situații.....	106
Capitolul 9. Memoria și aducerea aminte	109
De ce este importantă memoria?.....	109
Memorarea MFA (mnemonica fragmentării și asocierii).....	117
Principii de bază pentru o memorie bună.....	123
Punerea în practică.....	124
Gândiți-vă la felul în care ați învățat.....	127
Capitolul 10. Ajuțați-vă copilul să învețe să pronunțe pe litere	129
Cum să învățăm să învățăm să scriem corect pe litere.....	130
Capitolul 11. Eficientizarea procesului de învățare – rezumat	135
Etapa 1: Pregătirea – cadrul.....	135
Etapa 2: Obținerea informației.....	136
Etapa 3: Explorarea informației.....	136
Etapa 4: Crearea unei „amintiri”.....	137
Etapa 5: Demonstrarea celor știute.....	137
Etapa 6: Reflectarea asupra întregului proces.....	137
Concluzie.....	138
<i>Anexă</i>	139
<i>Glosar</i>	143
<i>Răspunsuri</i>	147
<i>Bibliografie</i>	151

Dezvoltarea încrederii și a respectului de sine

CE ANUME DETERMINĂ SUCCESUL?

Ați avut vreodată o stare de neliniște (poate de neliniște exagerată), gândindu-vă la faptul că micuțul dumneavoastră trebuie să facă un anumit lucru „așa cum trebuie“? Care au fost urmările?

Copiii doresc cu disperare să le facă pe plac adulților și pun mare preț pe atenția pe care o atrage după sine succesul, dar încearcă, de asemenea, să nu îi dezamăgească pe adulți! Dacă un copil întâmpină o reacție negativă din partea părintelui, el va încerca, în mod inevitabil, să ascundă eșecurile și să limiteze situațiile „în care trebuie să-și asume riscuri“, lucru care poate avea consecințe dezastruoase în ceea ce privește respectul de sine.

Nu uitați! Recompensați toate reușitele copilului, nu doar pe cele din plan școlar.

Fiecare copil are punctele lui forte (după cum veți vedea în capitolul 7, referitor la formele multiple de inteligență). Ca părinte ar trebui să căutați și să descoperiți împreună cu copiii dumneavoastră care sunt aptitudinile lor și să le recompensați eforturile. O modalitate în care puteți susține și valorifica la maxim potențialul de învățare este de a crea mediul adecvat învățării la dumneavoastră acasă.

Pentru a ajuta și, respectiv, pentru a susține învățarea copilului este necesar să înțelegeți cum se învață în mod eficient și să aveți în vedere câțiva factori-cheie, ce aduc cu sine succesul, atunci când este vorba de învățare. Să examinăm în detaliu acest proces.

Amintiți-vă de un lucru pe care l-ați învățat ușor. Încercați, de asemenea, să vă amintiți factorii care au atras după sine succesul de care v-ați bucurat. La pagina 131 sunt prezentate câteva exemple pentru părinți.

(urmează continuarea)

Un lucru pe care l-ați învățat ușor	Factori de succes

Poate a fost vorba despre un lucru pe care *ați dorit* să-l învățați, care era important sau vă făcea plăcere. Se poate să fi fost vorba despre un lucru distractiv, interesant sau relevant pentru serviciu sau pentru viață în general (șofatul este un exemplu potrivit). Poate că ați avut un profesor/o profesoară care-și făcea ora într-un mod inspirat sau era o persoană care dădea dovadă de spirit de organizare și entuziasm.

Acum notați un lucru pe care v-a fost greu să-l învățați.

Un lucru pe care v-a fost greu să-l învățați	Cauzele dificultăților

LBRIS

We know
books

De ce credeți că v-a fost greu? Părinții oferă în mod frecvent exemple din perioada în care erau elevi, atunci când li se cere să-și reamintească un lucru pe care l-au învățat cu dificultate. Poate că în trecut ați văzut cum alții au fost ridiculizați sau reduși la tăcere atunci când puneau întrebări la care ar fi trebuit să știe să răspundă.

„La școala la care am învățat exista doar un singur mod de învățare și, dacă nu te adaptai acestuia, rămăneai în urmă.”

— STAN OLIVER, părinte

„Un profesor mi-a spus că sunt «tămâie» și că n-o să ajung nicăieri în viață. Acum știu însă că pot reuși!”

— CHRISTINA SANDERSON, mamă a cinci copii

Gândiți-vă o clipă la acel profesor care avea o metodă bună de predare. Ce a făcut acesta pentru a vă ajuta să învățați?

Un profesor bun trebuie să fi avut, probabil, una dintre următoarele calități: era entuziast, proceda astfel încât procesul de învățare să fie distractiv, făcea ca subiectele discutate să fie pe placul elevului, comunica într-un mod eficient, vă susținea, avea așteptări mari și oferea informații atunci când făcea sugestii. În situațiile în care se remarcă opusul calităților sus-amintite poate fi dificil, enervant și greu să înveți!

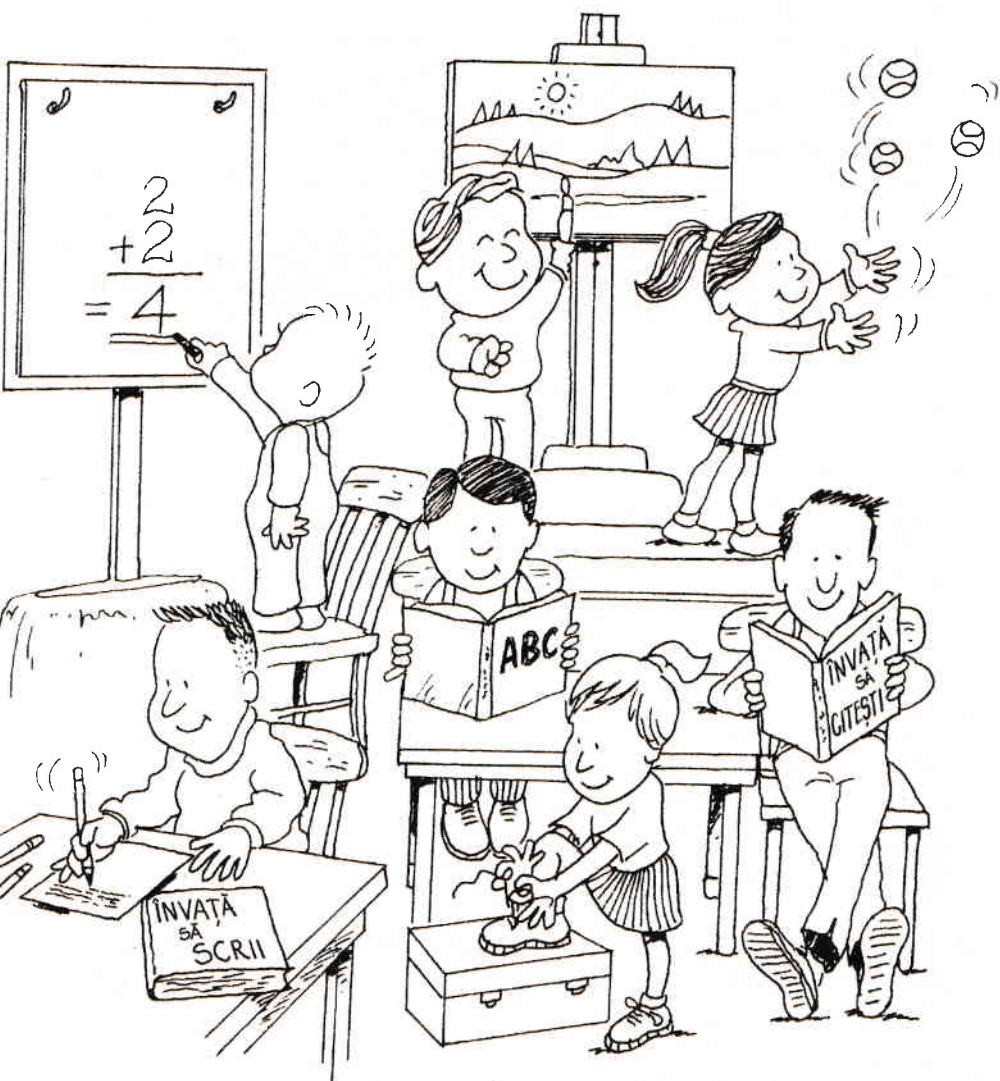
„Îmi aduc aminte de profesorul meu de artă, domnul Maddison. El era unul dintre puținii profesori care la vremea aceea (anii 1970) te trata de la egal la egal și îi respecta pe tineri.”

— LYN DUSHER, părinte

Nu uitați! Învățarea trebuie să fie distractivă.

Din capitolul 6, care se referă la stilurile de învățare, poate că vă veți da seama cum preferați să învățați, dar este important să vă dați seama dacă nu cumva a existat o neconcordanță între modul în care ați fost învățat(ă) să învățați și stilul, respectiv modul în care preferați să învățați.

We know
books

Gândiți-vă la un lucru pe care copilul l-a învățat ușor la un moment dat, în trecut. (La pagina 131 găsiți exemple date de părinți.)

Un lucru pe care copilul
dumneavoastră l-a învățat ușor la
un moment dat, în trecut

Factorii succesului

Ce vă face să vă reamintiți atât de bine de momentul respectiv? Ce sentimente v-au cuprins atunci când copilul dumneavoastră a reușit? Vă aduceți aminte, probabil, că ați fost foarte mândru(ă) de succesul de care s-a bucurat. Amintiți-vă acei „primi pași” sau momentul în care a reușit să meargă pe bicicletă fără susținere.

„Îmi aduc aminte că stăteam în picioare, aplaudam și ovaționam atunci când fiul meu a început să înoate. Eram atât de mândră de el.”

— KAREN ABLETT, mama lui Thomas

Copilăria este plină de momente minunate, de care ne amintim cu drag și le păstrăm în suflet. Fără îndoială că în momente speciale, în care copiii dumneavoastră au avut realizări deosebite, dumneavoastră ați fost alături de ei cu fiecare pas pe care l-au făcut, pentru a-i sprijini, a-i încuraja și a-i lăuda. În acea perioadă, în care copiii sunt mici și se formează, avem tendința de a-i lăuda și a-i încuraja într-un mod mai direct.

În perioada sus-amintită părinții exagerează cu laudele, dar și în ceea ce privește expresia feței, astfel încât să arate că reușitele copiilor le fac plăcere, iar copiii răspund pozitiv la aceste reacții. Pe măsură ce se măresc, tendința de a-i lăuda deschis se estompează, însă și copiii își doresc din ce în ce mai puțin să fie lăudați și reacționează negativ atunci când faceți acest lucru.

Gândiți-vă când a fost ultima oară când v-a lăudat cineva pentru eforturile dumneavoastră.

Când s-a întâmplat acest lucru?

Cum v-ați simțit?

We know
books

Notăți de câte ori vă laudați, respectiv vă apostrofati copilul pe parcursul unei zile.

Laudă

De exemplu, pentru că si-a făcut patul fără să i se ceară acest lucru.

Apostrofare

De exemplu, pentru aspectul pe care îl are camera copilului dumneavoastră.

Dacă descoperiți că se întâmplă mai frecvent să apostrofați decât să lăudați, vă puteți consola cu ideea că faceți parte din majoritate. Părinții sunt surprinși când își dau seama de această stare de lucruri.

Pe măsură ce copiii își descoperă și își manifestă personalitatea, ne aflăm frecvent în situația de a reacționa negativ la comportamentul lor inadecvat sau la nepăsarea lor. Pentru mulți adolescența este considerată a fi o perioadă „de testare“ pentru părinți și copii. Și totuși, dacă una dintre așteptările pe care le avem în legătură cu copiii noștri este aceea ca ei să devină adulți independenți, care sunt gata să susțină lucrurile în care cred, atunci trebuie să ne așteptăm ca, din când în când, gândurile și opiniile noastre să fie contestate.

Fiecăruia dintre noi îi place să fie recompensat, respectiv lăudat pentru eforturile pe care le face. De aceea este foarte important să acordăm atenție impactului pe care lauda o are asupra dezvoltării copiilor. Ca părinți trebuie să ne asigurăm de faptul că acționăm astfel încât copiii să aibă încredere și respect față de sine. Este deosebit de important să le insuflăm încrederea în sine și să îi formăm pentru a face întotdeauna față eventualelor eșecuri. Ei trebuie să creadă cu tărie că este posibil să-și îndeplinească toate aspirațiile.

PERSOANELE CU UN NIVEL RIDICAT DE RESPECT FAȚĂ DE SINE

- par a fi calme și relaxate, chiar dacă în realitate sunt stresate,
- par a fi pline de energie și dau impresia că au mereu o anume țintă,
- de cele mai multe ori, când fac ceva, sunt pline de entuziasm,
- au o atitudine pozitivă și optimistă în ceea privește viitorul,
- privesc micile insuccese, cum ar fi acelea legate de învățare, ca pe niște lucruri ce conduc către succes,
- sunt independente și nu au nevoie de aprobarea altora,
- colaborează bine cu alte persoane, împărțind sarcinile de conducere și responsabilitățile,
- iau atitudine atunci când este vorba de ele sau de altcineva, astfel încât să se ia decizii corecte,

LBRIS

We know
BOOKS

■ au în vedere punctele forte, dar și punctele lor slabe, căutând mereu să progreseze,

■ își propun obiective realiste.

Dacă aveți un nivel mare de așteptare în ceea ce vă privește, un nivel ridicat de respect față de sine și aveți convingerea că veți reuși, veți avea rezultate spectaculoase. Gândiți ca un învingător și veți fi un învingător.

— BOBBIE DEPORTER¹

„Dacă ar fi să ne referim pe scurt la «Să învățăm cum să învățăm», am putea spune că este vorba nu doar despre încrederea în copiii tăi, dar și în tine însuți.”

— AMANDA READ, mamă a trei băieți

CUM FACEM FAȚĂ INSUCCESELOR – CREȘTEREA NIVELULUI DE AȘTEPTARE

Un element vital al procesului de învățare presupune faptul că trebuie să ne asumăm riscuri și să facem greșeli. În situația în care copiii trebuie să-și dezvolte potențialul, ei trebuie să fie supuși unor provocări și unele sarcini pot fi dificile pentru ei. Este important ca micuții să facă față insucceselor. (Remarcați faptul că a fost evitat cuvântul „eșec“.)

Părinților le revine rolul important de a-i ajuta pe copii să facă față „insucceselor“. De exemplu, într-un anumit moment, copilul a spus ceva de genul: „Nu sunt bun la ortografie“ sau „Nu știu să desenez“ și este posibil ca dumneavoastră să fi încercat să-l încurajați spunând ceva de genul: „Nu poți fi bun în toate domeniile“. Dacă aceasta este situația, este posibil ca el să fi înțeles că se *acceptă* ideea de a renunța să aibă succes în ceea ce privește anumite lucruri.

¹ DePorter, Bobbie, *Quantum Learning*, Dell Publishing, New York, 1992

Nu uitați! Succesul vine dacă-ți spui că poți, nu că nu poți.

Intervenția dumneavoastră poate să fie una bazată pe bune intenții, dar este foarte posibil ca micuțul/micuța să ajungă la convingerea că uneori vă așteptați să nu reușească. Așa cum adulții inventează tot felul de scuze, rodul unei imaginații bogate, pentru a explica de ce nu este bine să încerce să facă anumite lucruri, și tinerii pot ajunge să aibă o imagine negativă despre sine și își pot limita realizările, deoarece *se așteaptă* la insucces.

Este important să vă învățați copilul să devină competent la fiecare materie sau în fiecare domeniu, indiferent că este vorba despre fotbal, matematică sau pian, deoarece întotdeauna apar situații dificile, ce trebuie depășite. În situația în care copilul pune semnul de egalitate între „dificultate” și „insucces” este foarte posibil să renunțe întotdeauna când apare o situație dificilă. Pe de altă parte, dacă priviți „insuccesul” ca pe o ocazie de a învăța ceva, conceptul de „dificultate” capătă un sens cu totul nou.

Nu uitați! Dacă nu reușiți ceva din prima, încercați într-un alt mod.

SFATURI CARE VĂ AJUTĂ SĂ ÎMBUNĂTĂȚI IMAGINEA PE CARE O ARE COPILUL DESPRE SINE

- Fiți pozitiv. Spuneți-i că îi apreciați eforturile.
- Îndemnați-l să creadă în propriile abilități. Amintiți-i de lucrurile care îi reușesc.
- Discutați în mod deschis despre calitățile copilului dumneavoastră.
- Cereți-i copilului să vă povestească cel mai plăcut lucru care i s-a întâmplat în ziua respectivă.
- Întrebați-l care este lucrul pe care „îl așteaptă cu nerăbdare” să i se întâmple a doua zi.
- Lăudați copilul în momentul în care a făcut un lucru care v-a plăcut. Specificați ce anume credeți că a făcut bine.